

Vlaams
Parlement

ingediend op **372** (2014-2015) – Nr. 5
9 juni 2015 (2014-2015)

Amendementen

voorgesteld na indiening van het verslag

op het voorstel van decreet

van Tinne Rombouts, Wilfried Vandaele, Lydia Peeters,
Bart Dochy, Jelle Engelbosch en Bart Nevens

tot wijziging van
het decreet van 22 december 2006
houdende de bescherming van water
tegen de verontreiniging door nitraten
uit agrarische bronnen

Documenten in het dossier:

- 372** (2014-2015) – Nr. 1: Voorstel van decreet
– Nr. 2: Amendementen
– Nr. 3: Verslag over hoorzitting
– Nr. 4: Verslag

AMENDEMENT Nr. 6**voorgesteld door Bart Caron en Hermes Sanctorum-Vandevoorde
na indiening van het verslag**

Artikel 8

In de voorgestelde tekst van artikel 13 aan §5, tweede lid, de volgende zin toevoegen:

"Op landbouwgronden die voldoen aan de bepalingen uit de Europese verordeningen 834/2007 en 889/2008 wordt, in afwijking van de bepalingen van dit decreet, slechts 50% van de hoeveelheid P_2O_5 , afkomstig van stal mest of boerderijcompost, als opgebracht beschouwd."

VERANTWOORDING

De Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO) heeft 2015 uitgeroepen tot Internationaal Jaar van de Bodem. Vruchtbare bodems zijn van groot belang voor onze voedselvoorziening. Wereldwijd is de huidige toestand van de bodem op zijn minst zorgwekkend te noemen.

Naast de verstedelijking en ontbossing liggen slechte landbouwtechnieken aan de oorzaak van de slechte bodemvruchtbaarheid: industriële veeteelt, de teelt van gewassen voor biobrandstoffen of het overvloedig gebruik van kunstmeststoffen. Die laatste dragen trouwens niet eens in aanzienlijke mate bij tot de opbrengst van de grond, aldus de Bodematlas.

In de biologische landbouw is de bodem het startkapitaal. In plaats van te kiezen voor kunstmeststoffen die de bodem op termijn verarmen, is dierlijke mest in bio een grondstof die zorgt voor een vruchtbare en levende bodem. Een veerkrachtige bodem levert gezonde planten op en helpt ziekten en plagen onderdrukken.

Dankzij dierlijke mest is de biologische landbouw een kringlooplandbouw waarbij een afvalproduct opnieuw als voedingsstof in de kringloop wordt gebracht. Om te vermijden dat de mest het milieu belast, gelden strenge normen over de hoeveelheid mest die mag worden toegediend en over het aantal dieren dat per hectare mag worden gehouden.

De fosfaatsnormen in het nieuwe Mestactieplan (MAP) maken biolandbouw op heel wat gronden zo goed als onmogelijk. Biolandbouw steunt immers op het gebruik van dierlijke mest en compost, waar fosfaat en nitraat gecombineerd aanwezig zijn.

De nieuwe lage fosfaatsnormen verhinderen de aanvoer van voldoende nitraat om nog behoorlijke opbrengsten te halen. Lage opbrengsten bemoeilijken bovendien de fosfaatuitmijning (het onttrekken van het teveel aan fosfaat aan de bodem) die de overheid juist ambieert. Ook de verplichte afzet van biologische mest op biologische grond wordt onmogelijk gemaakt. De beperking op het gebruik van mest en compost maakt tot slot dat er minder koolstof toegediend wordt, wat een negatief effect heeft op de bodemvruchtbaarheid. Een vruchtbare bodem levert tal van ecosysteemdiensten die bij een verminderde bodemvruchtbaarheid in het gedrang komen.

Ook de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad) ondersteunt de uitzondering. De raad schrijft: "Omdat de biologische landbouw in zijn geheel – door het sluiten van de nutriëntenkringloop en het niet toelaten van kunstmest en pesticiden – een praktijk is met lagere milieu-impact en hogere bodemherstellende capaciteit, is het volgens de Raad verantwoord om voor de biosector specifieke bemestingsregels te hanteren voor zover deze – in zijn geheel – een algemeen lagere milieudruk ten aanzien van water en bodem veroorzaakt."

De sector van de biologische landbouw engageert zich via BioForum creatief te zoeken naar alternatieven met het oog op een oplossing voor de sector tegen MAP6. Vandaar dit amendement. Deze sector rekent ook op wetenschappelijk onderzoek, dat actief mee moet zoeken naar brongerichte oplossingen, rekening houdend met de eigenheid van de biologische sector en in samenwerking met de sector.

AMENDEMENT Nr. 7**voorgesteld door Bart Caron en Hermes Sanctorum-Vandevoorde
na indiening van het verslag**

Artikel 46/1 (nieuw)

Een artikel 46/1 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 46/1. Voor eind februari 2017 zal de Vlaamse Regering een externe evaluatie van de uitvoering van het mestbeleid (inclusief handhaving) met bijhorende voorstellen tot aanpassing van dit decreet aan het Vlaams Parlement voorleggen."

VERANTWOORDING

In het voorstel van decreet is geen enkele paragraaf opgenomen over de evaluatie van MAP5. Hoe wordt er gemonitord en, vooral, welke maatregelen worden genomen wanneer de doelen niet in bereik zijn? Ook het plan-MER stuurt aan op een secure opvolging en bijsturing wanneer nodig. In de conclusies van het plan-MER staat het volgende over de doeltreffendheid van het ontwerpprogramma MAP5: "Een voortdurende gebieds- en bedrijfsgerichte monitoring en controle in de loop van het programma zal derhalve essentieel zijn.". Het toevoegen van zulke paragraaf biedt de mogelijkheid om de ernst van dit MAP te beklemtonen. De perspectieven op een bijkomende verstrenging zouden immers een belangrijke stimulans kunnen zijn voor zowel de sector als de individuele landbouwer.

De Minaraad doet ter zake een aantal concrete voorstellen:

"Het ligt voor de Minaraad voor de hand dat minstens bij de noodzakelijke update van het Mestdecreet een kader zal gecreëerd worden om bijkomende maatregelen op zowel generiek als op gebiedsniveau te voorzien indien bij de tussentijdse evaluatie blijkt dat de doelstellingen niet gehaald worden. Mogelijke invalshoeken voor de maatregelen zijn:

- aanpassen van de bedrijfsgerichte aanpak (zoals bv. het verscherpen van de wegingscriteria voor toepassing van de verstrengde maatregelniveaus);
- uitbreidingsstop van de veestapel (via mestverwerking, zie 12.2);
- de derogatieregeling opschorten, ...".

In het ontwerp van Actieprogramma 2015-2018 werd opnieuw (net als in het vorige MAP) een tussentijdse evaluatie aangekondigd (p. 55) op het einde van het winterjaar 2016-2017. De Minaraad stelt: "Als de resultaten van de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater en de evolutie van de metingen van het nitraatresidu in lijn liggen met de doelstellingen, zullen geen bijkomende maatregelen worden ingevoerd. Indien de resultaten niet in lijn liggen met de doelstellingen, zal men in 2018 verscherpte maatregelen toepassen."

Dit werd niet overgenomen in het voorstel van decreet.

AMENDEMENT Nr. 8**voorgesteld door Bart Caron en Hermes Sanctorum-Vandevoorde
na indiening van het verslag**

Artikel 46/2 (nieuw)

Een artikel 46/2 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 46/2. Indien uit hetzij de tussentijdse, hetzij de eindevaluatie blijkt dat in bepaalde regio's de resultaten niet in lijn liggen met de doelstellingen, stelt de Vlaamse Regering daar een tijdelijke vergunningsstop in voor uitbreiding van de veestapel."

VERANTWOORDING

Het is meer dan waarschijnlijk dat de achterstand het grootst zal zijn in de regio's met intensieve veehouderij. Teneinde de algemene doelstellingen te halen, lijkt het het eerlijkst de maatregelen zo veel als mogelijk te richten op de meest problematische gebieden.

Het plan-MER vermoedt bij dit scenario alvast positieve effecten.

